

Mi egy vérből vagyunk...

Arányi Napok a szlovákiai Révkomáromban

Immár ötödik alkalommal tartották meg a szlovákiai Komáromban az Arányi Napok című rendezvényt, Arányi Lajos professzor, a kórbonctant hazánkban megteremtő komáromi születésű polihisztor orvos tiszteletére. Az idei rendezvény tudományos aktualitását az adta, hogy 80 évvel ezelőtt közölte stresszről alkotott elméletét Selye János, és 60 évvel ezelőtt jelent meg először *Életünk és a stressz* című könyve. Ennek okán helyszínül a révkomáromi Selye János Gimnázium szolgált, az a középiskola, amelynek falai között végezte középiskolai tanulmányait a világhírű magyar stressz kutató.

Az eseményt a Magyar Egészségügyi Társaság (MET) rendezvénysorozatának részeként szervezték meg, melynek célja a határon túli magyar orvosok összetartása. A MET megalakulása, 1993 óta küldetésének tekinti a Kárpát-medence és a nagyvilág magyar orvosainak, egészségügyben dolgozó szakembereinek megszólítását, képzését és továbbképzését, a határokon átívelő kapcsolattartást. A mostani, a Szlovákiai Magyar Egészségügyi Társaság (SzMET) által rendezett konferencián is képviseltették magukat a felvidéki, csehországi, kárpátaljai, erdélyi, vajdasági és szlovéniai magyar orvosközösségek az anyaországiak mellett.

A programot a SzMET részéről **Dr. Hollósy Tamás**, a MET elnökeként **Dr. Kellermayer Miklós**, valamint **Andruskó Imre**, a helyszínt biztosító gimnázium igazgatója nyitotta meg, majd a Himnusz közös elénekését követően megkezdődött a tudományos program. Az első rész üléselnökei **Dr. Gyurkovics Kálmán** (Szeged) és **Dr. Galuska László** (Debrecen) professzorok voltak. A nyitó előadást **Dr. Kiss László**, a pozsonyi Szent Erzsébet Egészségügyi és Szociális Főiskola orvostörténésze tartotta „Komáromi tanáraink intenzív magyar hazafisága erősen hatott rám – adalékok Selye János komáromi éveihez” címmel. Két évszázadra visszanyúló, szinte hihetetlen nyomozómunkával derítette fel, hogy egy felső-magyarországi kis település, Pruska (Poroszka) körorvos-dinasztiájának sarja, Schlesinger Samu unokája – már névváltozást követően – Selye Jánosként lett a komáromi bencés gimnázium diákja, ahonnan végzett orvosként Bécsen és Budapesten keresztül vezetett útja Kanadáig, a világhírig. Magyar voltát soha nem tagadta meg, még ha külföldön Hans Selyeként ismerték is, minden művét publikálta magyar nyelven, magyar folyóiratokban, Selye János néven. Előadásának anyaga hamarosan megjelenik az Orvosi Hetilap hasábjain is.

A következő előadó Dr. Kellermayer Miklós, a MET elnöke, a Pécsi Tudományegyetem professzora volt, aki rengeteg idézettel tarkított előadásában a mai ember előtt álló, az erkölcs, a hit, az emberség és a tudomány összhangja nélkül megoldhatatlan feladatokról szövegezt. Őt **Dr. Rácz Károly**, a SE II. Sz. Belgyógyászati Klinika egyetemi tanára követte „Mit érdemes tudni a 21. század elején a stresszről?” című, széles gondol-

latkört felölelő előadásával bemutatva, hány formában okoz a stressz egészségkárosító hatást. A délelőtti utolsó előadója Dr. Altorjay István, a Magyar Gasztroenterológiai Társaság elnöke volt Debrecenből. Lebilincselő módon foglalta össze a stressz-helyzetből adódó emésztőrendszeri betegségeket és azok lehetséges következményeit.

Az ebédszünetben a konferencia résztvevői koszorút helyeztek el Arányi professzor emléktábláján a Klapka téren, valamint Selye János mellszobra előtt a város tiszti pavilonjának udvarán.

A délutáni szekció üléselnökei Dr. Kellermayer Miklós és Dr. Hollósy Tamás voltak. **Dr. Barcs István**, a SE Egészségtudományi Kar tanszékvezetője a történelemből vett példákkal szemléltette a fertőzések létrejöttének folyamatát, az emberi szervezet fogékonyságának változásait, és ezen keresztül vezette le, hogy a stressz milyen módon növeli meg egyes fertőzések kialakulásának vagy lefolyásának alakulását. **Dr. Deckner Edit**, a budapesti Perinatus Alapítvány klinikai szakpszichológusa a várandósság és a stressz közötti sokrétű összefüggéseket mutatta be, még a szakemberek számára is új szempontokra rávilágítva. A tudományos program záróakkordját **Monspart Sarolta**, Magyarország első tájfutó világbajnoka, az Országos Egészségfejlesztési Intézet munkatársa jelentette, aki a tőle már megszokott jó humorú, kiválóan felépített előadásban magyarázta el azt, amit előadásának címe is sugallt: a stressz egyik gyilkosa a rendszeres testedzés, sportolás, és meg is tornáztatva a hallgatóságot megmutatta, hogyan lehet akár ülő munka közben is végezni a gyakorlatokat.

A hozzászólások és az elnökség zárszavát követően a Szózat közös elénekésével fejeződött be a rendezvény tudományos része. A magas színvonalú tudományos program mellett a rendezvény azzal adott felejthetetlen élményt minden résztvevőnek, hogy a határokon átívelő összefogással újra egybegyűjtötte azokat a szakembereket, akikben minden közös, minden összetartó erő: a szakma, az anyanyelv, a nemzethez tartozás, az egymáshoz tartozást kifejező szimbólumok, a nem közös, hanem azonos történelem és múlt, és a jövő, aminek alakítása csak tőlünk függ. Úgy volt nemzetközi ez a konferencia, hogy csak magyarok vettek rajta részt, Prágától Újvidékig, Székelyudvarhelytől Lendváig. Mintha csak ebből az alkalomból íródott volna az *Ismerős Arcok* zenekar *Nélküled* című szerzeménye:

„... történjen bármi, amíg élünk s meghalunk,
Mi egy vérből valók vagyunk”

A MET soron következő határon túli rendezvénye, a XXIV. Báthory Napok szeptember 23-25. között lesz az erdélyi Szilágysomlyón.

Dr. Barcs István
rovatvezető – KözérthetőN rovat